

Kommunstyrelsen
Central förvaltning
Emma Burstedt
Kommunchef
Emma.Burstedt@heby.se

Kommunstyrelsen

Planeringsdirektiv för mål och budget 2024, plan 2025-2026

Sammanfattning

Planeringsdirektivet utgör det första beslutet i den kommande mål och budgetprocessen, Mål och budget 2024 med plan för 2025-2026. I direktivet ger kommunstyrelsen nämnderna instruktioner om hur de ska ta sig an budgetprocessen och ger medskick i särskilda frågor.

Direktiven är indelade i tre områden:

- Hållbar tillväxt
- Social Hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet

Bakgrund

Den 24 januari 2023 beslutade kommunstyrelsen om riktlinje för mål och budget. Mål- och budgetprocessen har varje år reviderats, mer eller mindre, för att öka kvaliteten i de ekonomiska underlagen, skapa mer delaktighet från nämnder och bolagsstyrelser samt öka genomslagskraften för den politiska viljan.

Kommunfullmäktige beslutade den 22 november 2022 om Mål och budget 2023 med plan för 2024-25

Politiska direktiv för arbetet med mål och budget

Inför budgetarbetet med Mål och budget 2024 med plan för 2025-2026 föreslås följande fokus i mål- och budgetprocessen. Syftet är att stärka arbetet med att skapa en hållbar kommun, både ekonomiskt, ekologiskt och socialt:

Hållbar tillväxt

- Kommunfullmäktiges beslut § 94 den 29 oktober 2019 om lokalisering av kommunal service ska få genomslag i nämndernas planering av sin verksamhet. Beslutet innebär att kommunens verksamheter i första hand ska lokaliseras till Östervåla och Heby i de fall det anses lämpligt.
- Nämnderna ska tillse att den tillväxt som kommunen har erfarit de senaste åren har möjlighet att fortsätta. Det innebär bland annat att varje nämnd och styrelse ska bidra – i tillämpliga delar – i att genomföra näringslivsstrategin. Det betyder också att nämnderna tillsammans och på ett övergripande plan behöver planera och förbereda för ett ökat behov av service, liksom för byggnation av fler bostäder.

- Nämnderna ska säkerställa och möjliggöra att Heby kommun växer hållbart utifrån människan, miljön och ekonomin. Tillsammans bygger vi en hållbar kommun nu och för framtiden.
- Nämnderna ska säkerställa och möjliggöra att Heby kommun växer på ett ekologiskt hållbart sätt som bidrar till ett fossilfritt, resurseffektivt och klimatanpassat samhälle.
- Nämnder och styrelser ska bidra till att Uppsala län uppnår den regionala visionen "Ett gott liv i en nyskapande och hållbar kunskapsregion med internationell lyskraft". Visionen, dess delmål och vägen att ta sig dit beskrivs i den regionala utvecklingsstrategin.
- Nämnderna ska alla tillse att de bidrar till att kommunen hanterar och lever upp till kommunernas utökade uppdrag inom totalförsvaret.
- Det avgörande för kommuner är att klara av att bemanna verksamheter med kompetenta medarbetare och använda individers kompetens rätt för att klara av den framtida välfärden
- Den digitala mognaden hos befolkningen innebär ökade förväntningar på att kommunen tillhandahåller modernt stöd och moderna tjänster. Heby kommuns förutsättningar och förmågan att tillhandahålla dessa tjänster behöver stärkas.
- Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden ska säkerställa att det finns ett samlat grepp om exploateringar och strategiskt markinnehav.

Social hållbarhet

- Nämnder och styrelser ska bidra till arbetet med sociala investeringar. Syftet med dessa är att förbättra barn och ungas chanser att klara grundskolan, samt att rusta unga vuxna och vuxna för arbetsmarknaden och egen försörjning.
- Barnkonventionen ska implementeras i nämndernas arbete.
- Tilliten till kommunens verksamhet/organisation ska stärkas

Ekonomisk hållbarhet

- För att säkra kommande års resultat läggs fokus på att identifiera resultatförbättrande åtgärder både i form av effektiviseringar samt intäktsökningar för kommunkoncernens samtliga verksamheter.
- All kommunal verksamhet ska vara kostnadseffektiv
- Kommunens verksamheter med en högre kostnadsnivå i jämförelse med referenskommuner ska ha en planering för anpassning av sina kostnader till en nivå som går att försvara utifrån Heby kommuns förutsättningar
- Kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden ska tillsammans verka för att minska kostnaderna inom individ- och familjeomsorgen, genom att minska behovet av deras insatser.
- Kommunens långsiktiga behov av lokaler ska kartläggas och en planering tas fram, för att den utveckling och omställning som är aktuell i olika verksamheter ska ske med så gott planeringsunderlag som möjligt. Verksamhetslokaler ska samordnas inom respektive ort där så är lämpligt.

- Antalet äldre i kommunen kommer att öka, vilket medför att det är viktigt att alla nämnder och styrelsen gemensamt bidrar till att förebygga behov av vårdinsatser.
- Investeringsprocessen ska fortsätta att förbättras och samordnas i syfte att säkerställa Heby kommunkoncerns (Heby kommun, Hebyfastigheter AB och Hebygårdar AB) framtida investerings- och finansieringsbehov.

Utredning

Den demografiska utvecklingen med åldrande befolkning, invånares förväntningar och att Heby kommun växer ställer fortsatt krav på kommunal välfärd, på fysiska och sociala investeringar i samhällsplaneringen samt på stärkt integration för att säkra ett hållbart samhälle. De områden eller frågor som planeringsdirektivet lyfter fram ska vara tongivande i arbetet i alla nämnder och styrelser.

Agenda 2030 är tongivande i kommunens fortsatta planering, och målet är att uppfylla Heby kommuns vision "Heby kommun – en växande landsbygdskommun med närhet, trygghet och livskvalitet" på ett långsiktigt hållbart sätt. Agenda 2030 ser hållbarhet ur tre olika perspektiv: ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. För att lyckas behöver fokus ligga på samtliga tre perspektiven. I planeringsdirektivet läggs särskilt fokus på de områden där nämnderna funnit frågor att prioritera tillsammans, som gemensamma effektmål, samt vid uppgiften att minska kostnader.

Kommunfullmäktige antar för varje mandatperiod inriktningar, som på en övergripande nivå är avsedda att tydliggöra hur kommunfullmäktige anser att nämnderna ska ta sig an arbetet med att förverkliga visionen. Agenda 2030-perspektiven är införlivade i inriktningarna. Inriktningar 2021-2023 är:

- Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun som strävar efter ökad social hållbarhet.
- Heby kommun ska tillhandahålla tjänster av god kvalitet med möjlighet till delaktighet, inflytande och valfrihet.
- Heby kommun ska vara en jämställd och attraktiv kommun att leva, bo och verka i.
- Heby kommun ska ha en ekonomisk hållbarhet med en jämställd, växande och resursmedveten ekonomi.
- Heby kommun ska ha en ekologisk hållbarhet och bidra till ett fossilfritt, resurseffektivt och klimatanpassat samhälle.

Ekonomiska direktiv för arbetet med mål och budget

För att kunna möta framtidens utmaningar, inte minst de demografiska, behövs en ekonomisk hållbarhet. Den ekonomiska planeringen för planperioden ska därför ha fokus på ekonomisk styrning i syfte att stärka Heby kommuns resultat och finansiella ställning både på lång och kort sikt.

De finansiella målen styr mot stärkt balansräkning och hållbar tillväxt:

1. Resultat efter finansnetto i kommunen ska över en fyra års period uppgå till minst två procent av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning (KEU).
2. Förändringen av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning (KEU) ska vara bättre än förändringen av nettokostnaderna.
3. Soliditeten i kommunen, inklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998, ska förbättras och budgeteras så en ökning sker årligen.

Förslag på Mål och budget 2024-2026 behandlas vid kommunstyrelsens sammanträde den 7 juni och skickas därefter ut till nämnderna för yttrande samt kvalitetssäkring. Utrymmet för politisk förankring av ramarna finns i tidsperioden juni till oktober. Senast vid nämndernas sammanträden i oktober ska de redogöra för vilka åtgärder som planeras för att hålla tilldelad ram under 2024. I samband med detta föreslår också nämnder och bolagsstyrelser sina taxor och avgifter för kommunfullmäktige att besluta.

Mål- och budgetprocessens tidplan redovisas i **bilaga**.

Vilka ekonomiska konsekvenser får beslutet?

Genom ett effektivt och strukturerat budgetarbete säkerställs att kommunens ekonomi blir långsiktigt hållbar.

Konsekvens för andra nämnder

Planeringsdirektivet är ett medskick till samtliga nämnders arbete i mål- och budgetprocessen, alla nämnder påverkas av detta dokument.

I tjänsten
Emma Burstedt
Kommunchef

Bilaga

Övergripande tidplan för Mål- och Budgetarbetet

Tidpunkt	Process mål- och Budget		Ansvar
	Planering	Uppföljning	
Januari-Februari	Beslut om förvaltningarnas och enheternas verksamhetsplaner		Förvaltningen
Januari	Beredning av planeringsdirektiv		Kommunstyrelsen
Februari	Strategiskt seminarium med presentation av omvärlds- och nulägesanalys och finansiella förutsättningar.		Central förvaltning och kommunstyrelse
Februari	Beslut om kommunövergripande planeringsdirektiv.		Kommunstyrelsen
Februari	Nämnder och styrelser beslutar om förslag till områden för inriktningsmål, 1-3 mål/områden per nämnd		Kommunstyrelsen Nämnderna
Mars	Kommunstyrelsen uppdrar till förvaltningen att ta fram förslag på formuleringar till inriktningsmål utifrån nämnders och styrelsens beslut		Förvaltningen
Mars - April	Internt tjänstemannarbete Förslag till mål och budget arbetas fram av förvaltningarna.		Kommundirektörens ledningsgrupp
Mars - April	Riskinventering genom enkätundersökning till chefer och nyckelfunktioner		Förvaltning
April		Årsredovisning beslutas av kommunfullmäktige.	Förvaltning/kommunstyrelse/nämnder/bola/kommunfullmäktige
Maj	Mål- och budgetkonferens. Förslag till mål och budget presenteras av förvaltningen och överlämnas till politiken.		Förvaltning, kommunstyrelse och nämnder

Maj		Uppföljning K1, uppföljningsrapport per 31 mars	Förvaltning/kommunstyrelse/nämnder/bolag
Maj	Beslut om förslag till KF om inriktningsmål		Kommunstyrelse
Maj - September	Politisk bearbetning av mål- och budgetramar.		Styre respektive partier i opposition
Juni	Förslag på nämndernas nettobudgetramar och förslag på mål och budget inklusive eventuella uppdrag samt förslag på skattesats beslutas av kommunstyrelsen		Kommunstyrelsen
Juni	Beslut om inriktningsmål		Kommunfullmäktige
Augusti-september	Nämndernas omvärldsbevakning och riskanalys genomförs.		Förvaltning/ kommunstyrelse/nämnder
Oktober		Uppföljning T2, delårsrapport per 31 augusti	Förvaltning/kommunstyrelse/nämnder/bolag/kommunfullmäktige
Oktober	Nämnderna antar sina budgetramar och beskriver hur verksamheten ska hålla ram. Nämnderna föreslår också taxor inom sina respektive områden till fullmäktige.		Kommunstyrelse och nämnder
November	Beslut mål och budget 2024, plan 2025-2026.		Kommunfullmäktige
November		Uppföljning T3, uppföljningsrapport per 31 oktober	Kommunstyrelse/nämnder
December	Beslut om nämndernas verksamhetsplan, (omhändertagande av inriktningsmål, detaljbudget samt internkontrollplaner)		Kommunstyrelse/nämnder
December	Eventuellt beslut om reviderad riktlinje för mål och budget Samt Agenda för 2024		Kommunstyrelse

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Här skriver du något om hur förslaget eventuellt bör finansieras och vilka ekonomiska konsekvenser det får om det är relevant för ärendet.

Konsekvens för andra nämnder

Här skriver du in om förslaget riskerar eller kommer att påverka andra nämnder. Om förslag till beslut inte påverkar andra nämnder skriver du det.

I tjänsten
Emma Burstedt
Kommunchef